

Eén lente per jaar, en in het leven slechts één jeugd.

De Franse schrijfster en filosofe Simone de Beauvoir vat het treffend samen. Elk leven heeft maar één jeugd. En gelukkig is die mooie en belangrijke fase voor het grootste deel van de kinderen in Zuid-Limburg een prachtige stap op weg naar volwassenheid. Maar er is helaas ook een grote groep die het minder treft. Eén op de zes kinderen in Zuid-Limburg heeft één of meerdere vormen van jeugdzorg. Dat is (fors) hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarbij lopen de tekorten op jeugdzorg op. Moeten we dan maar stoppen met zorgen voor onze jeugd, onze toekomst? Vanzelfsprekend niet. Maar het moet wel anders. Het moet beter, eerder, integraler, normaler, minder bureaucratisch. En goedkoper. Daar gaat het voorliggend Beleidskader Jeugd Zuid-Limburg 2019-2022 over.

De basis van het beleidskader is even simpel als ingewikkeld: elke jongere een thuis bieden, een vaste basis, waar de juiste zorg geboden wordt. Dat thuis is uiteraard liefst de eigen woonomgeving. En als dat niet kan, dan zo dicht mogelijk bij de sociale omgeving van de jongere. Zodat hij/zij, bijvoorbeeld, wel naar de eigen school kan blijven gaan. Maar de jeugdige staat centraal. Zaak is hem of haar zo weinig mogelijk te verhuizen van instelling naar instelling. In Zuid-Limburg kiezen we ervoor om de basis van de jongere zo stevig mogelijk te houden, de zorg rondom die basis te regelen. Bij multiproblematiek vanuit de aanpak: één gezin, één plan, één regisseur. Waarbij het gezin zelf veel meer regie krijgt over het plan. Het gezin weet welke hulpverlener wanneer komt en waarvoor. Het gezin kan zo ook bekijken welke doelen behaald zijn. Het plan wordt een communicatiemiddel tussen gezin en hulpverlener (s), waarbij we ernaar streven het aantal hulpverleners dat over de vloer komt zo beperkt mogelijk te houden. Want als mensen in de zorg iets niet kunnen gebruiken, is het onrust en stress door bureaucratie en/of door de overheid opgetuigde zorgstructuren, hoe goed bedoeld ook.

Juist om die stress zo klein mogelijk te houden, investeren we binnen de jeugdzorg in die basis, in dat sociale netwerk. Om daar zoveel mogelijk te kijken naar wat de jongere wel kan en hem of haar zoveel mogelijk zelf de regie te geven. Wat jongeren zelf kunnen, waar ze goed in zijn, dat stimuleren we, waar ze zorg nodig hebben, regelen we die. Samen met de zorgaanbieders, die ook een andere rol krijgen. Bijvoorbeeld: op scholen voor speciaal onderwijs waar jeugdhulp aangeboden wordt, laten we de school dat regelen samen met een zorgaanbieder. Bij wijze van proef. Niet meer voor elke leerling een aparte zorgaanbieder, of meerdere aanbieders, maar één partij die de zorg levert. Efficiënter, en met de gemeente meer op afstand. Nog een voorbeeld van de andere aanpak: het leefhuis. Maastricht kent er één van. Geen hulp op het eigen terrein van de aanbieder, maar een huis in de wijk waar jongeren samen wonen, waar de aanbieders ter plekke de benodigde zorg gaan leveren. Integraal, en met de jongere in zijn eigen omgeving. De jongere gaat dus niet van plek naar plek, maar de hulpverleners komen naar de jongere toe in het leefhuis. Een derde voorbeeld is het opzetten van gezinshuizen. Gezinnen die een jongere met jeugdhulp in huis nemen om hem een stabiel thuis te bieden. Een andere, lichtere, vorm van zorg dan het leefhuis, maar wel een principe dat verder gaat dan 'gewone' pleegzorg. Een wervingscampagne heeft al een aantal geïnteresseerde gezinnen opgeleverd die van opvoeden hun beroep willen maken.

Het zijn voorbeelden van een nieuwe aanpak, die langzaam zijn vruchten zal afwerpen. Vruchten die goed zijn voor de betreffende jongeren, maar ook voor de gemeentebegroting, zo is onze overtuiging. Alleen zal dat financiële resultaat niet van vandaag op morgen gerealiseerd zijn. Vandaar ook dat we onze lobby richting het Rijk voor meer geld volop doorzetten. Het kan niet zo zijn dat we als gemeente minimaal dezelfde zorg moeten leveren aan onze jeugdigen, maar dan voor minder geld. De financiële kant van de jeugdzorg blijft onverminderd belangrijk. Maar bovenal staat betere zorg voor de jongeren voorop. Beter, eerder, integraler, normaler, minder bureaucratisch. Omdat elke jongere een jeugd verdient waar het zoveel mogelijk lente is.

Bert Jongen

Wethouder Onderwijs, Jeugdzorg, Studentenstad en Sport

Voorzitter stuurgroep Jeugd Zuid-Limburg